



INDRE FOSEN KOMMUNE
Rådhusveien 13
7100 RISSA

Vår dato:	15.03.2019	Vår referanse:	201909872-2	Vår saksbehandler:
Deres dato:	31.01.2019	Deres referanse:	2018/8293	Heidi Beate Flatås

Fylkeskommunens uttalelse til høring av planprogram - Varsel om planoppstart av kommuneplanens arealdel - Planid 50542018002 - Indre Fosen kommune

Vi viser til deres oversendelse mottatt hos oss 8.februar 2019.

Arealplanen skal ha et langsiktig perspektiv og gi forutsigbarhet for befolkning og næringsliv. I tillegg er arealplanen et viktig grunnlag for gjennomføring av mål og strategier gitt i samfunnsdelen. Indre Fosen kommune har to samfunnsdeler, (Leksvik 2015-2026 og Rissa 2014-2026), som har flere fellestrekk, og der begge er retningsgivende for arbeidet med revidering av arealdelen i Indre Fosen kommune.

Ny arealplan for Indre Fosen kommune skal følge avgrensningen som ligger i gjeldende arealplan for Leksvik og Rissa, og omfatte alt av land- og sjøareal.

Kommunen har et spesielt fokus på boligbygging, næringsareal, hensynssoner, trafiksikkerhet, folkehelse, miljø og estetikk, og arealreserver som viktige tema inn i planarbeidet. I den videre prosessen er det skissert et løp for å involvere befolkningen tettere i planarbeidet. Dette er positivt.

I forbindelse med arbeidet inn mot ny kommuneplan er det viktig at det utarbeides en oversikt som viser hvor mye ledig areal som er tilgjengelig for bolig-, næring- og hyttebygging i kommuneplanen og vedtatte reguleringsplaner. Tilgjengelig areal må ses i sammenheng med behovet for ny bebyggelse for planperioden. Det er viktig å utnytte fortetningspotensialet i eksisterende utbyggingsområder før man tar i bruk nye areal.

Nedbygging langs sjø og vassdrag er et tiltagende problem i Trøndelag. Det er et høyt press på strandsonen i deler av Indre Fosen kommune. Ifølge Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjø gjelder byggeforbudet i PBL § 1-8 generelt og skal som hovedregel praktiseres strengt. Utbyggingspresset langs enkelte vann og vassdrag kan være like stort som i presset langs sjøen. Det er viktig å ivareta verdiene (friluftsliv, landskap, allmenn tilgang...) som ligger innenfor 100-metersbeltet langs sjø og i vann og vassdragsbeltene.

Vannforvaltning

Vi viser til Regionale vannforvaltningsplaner for Vannregion Trøndelag. Planene setter konkrete miljømål for alle vannforekomstene i kommunen. Indre Fosen kommune tilhører Nordre Fosen vannområde.

Indre Fosen kommune oppfordres til å gjengi at fastsatte miljømål etter vannforskriften er styrende for kommunen når det gjelder all forvaltning som kommer i kontakt med vann. Dette vil gjøre at kommunen ivaretar og utvikler et godt nok vannmiljø overalt, til nytte og gagn for innbyggere, næringsliv og alt liv i omgivelsene. Forvaltningen av vann må derfor ses som et overgripende hensyn som kommunen må vektlegge i all virksomhet.

Til orientering har Nordland fylkeskommune utarbeidet en veileder om vannforskriften i kommunal planlegging:

<http://www.vannportalen.no/globalassets/vannregioner/nordland/nordland---dokumenter/publikasjoner/veileder---helhetlig--vannforvaltning--i-kommunene.pdf>

Akvakultur

Akvakulturvirksomhet blir regulert gjennom akvakulturloven.

Siden 1.1.2010 har fylkeskommunen vært tildelingsmyndighet og hatt ansvar for koordinering av søknader om akvakulturtillatelse. Et av vilkårene som må være oppfylt ved tildeling av akvakulturtillatelse, er at tiltaket ikke er i strid med vedtatte arealplaner eller vernetiltak.

I plan- og bygningsloven er akvakultur definert blant formålene under §11-7 nr. 6, og kan enten benyttes som formål alene, eller i kombinasjon med en eller flere av de andre arealbruksformålene som er definert her. §11-11 nr. 3 gir hjemmel til å lage bestemmelser til hvordan akvakultur kan etableres på overflaten, i vannsøylen og på bunnen. Det er videre anledning til å ha bestemmelser om hvilken artsgruppe eller arter av akvakultur som enkeltvis eller i kombinasjon kan etableres jf. §11-11 nr. 7.

Indre Fosen ligger i Trondheimsfjorden som er en nasjonal laksefjord. Nasjonale laksefjorder er undergitt særskilte krav og begrensninger for visse typer akvakulturanlegg. Det tillates for eksempel ikke produksjon av matfisk og stamfisk av anadrom fisk, med unntak av kultiveringsanlegg eller genbank for vill anadrom laksefisk. I Indre Fosen er det per i dag virksomheter som driver og/eller skal starte opp med settefisk av anadrome laksefisk, bunnkultur/havbeite av blåskjell, rensefisk-produksjon og landbasert oppdrettsanlegg for hoppekreps. Tidligere har det vært flere lokaliteter i sjø for blåskjelldyrking og torskeoppdrett (alle i «gamle» Rissa kommune).

Det kan i fremtiden bli aktuelt med andre typer akvakultur enn det vi i hovedsak kjenner til i dag. Det innebærer at kommunene bør vurdere mulighetene for akvakulturvirksomhet også for andre alternativer enn fisk, for eksempel alger, planter og skalldyr. I Trøndelag viser antall tillatelse som er gitt de siste årene at det er en økende interesse for dyrking av tare og andre makroalger. Landbasert akvakultur kommer som et tillegg til dette.

Det vises til at Interkommunal kystsoneplan (Kysten er klar), vil være blant de regionale føringer som kommunen vil forholde seg til. Utover dette kan vi ikke se at forslaget til planprogram vier sjøområdene noen stor oppmerksomhet. Vi ber om at Indre Fosen kommune i det videre arbeidet med ny arealdel avklarer bruken av sjøområdene og

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Plan

legger til rette for at det kan etableres ulike former for akvakultur i deler av kommunens sjøområder.

Innlandsfisk

Fylkeskommunen har forvaltningsansvaret for høstbare og ikke truede arter av innlandsfisk. Dette innebærer bl.a. å ivareta leveområdene til de aktuelle artene i planarbeid. Vi ber om at planarbeidet tar hensyn til bestandene av innlandsfisk og at det ikke settes i verk tiltak som kan medføre forringelse av produksjonsmulighetene for fisk uten at det foreligger nødvendige avklaringer eller tillatelser.

Kulturminner eldre tid - automatisk fredete kulturminner

Kommuneplanen bør være et godt og viktig verktøy for forvaltning av kulturminner. Den er et nyttig redskap for å fastholde en arealpolitikk der ulike samfunnshensyn er vurdert, samtidig som den gir anledning for å få et helhetlig bilde av kulturminner, landskap og foreslått arealbruk. I en tid der detaljprosjekteringen i økende grad er styrt av utbyggingsinteresser knyttet til enkeltprosjekter, vil den overordnede planen få en stadig mer avgjørende rolle.

Under punkt 2.3 Viktige tema for planarbeidet bør kulturminner inngå som eget tema

I følge retningslinjer fra Miljøverndepartementet bør kulturminner og kulturmiljøer brukes og forvaltes slik at verdiene i dem bevares og aktiviseres som et bidrag til en bærekraftig utvikling. Dette innebærer at kulturminnene og -miljøene skal gi premissene for bruk av arealer og ulike utbyggingstiltak. For at dette skal kunne skje må det finnes lett tilgjengelige registre og opplysninger om de av kulturminnene som hittil er registrert. Vi henviser til kulturminnedatabasen Askeladden for mer informasjon om de enkelte kulturminner som er registrert i kommunen.

Fylkestinget i Nord-Trøndelag vedtok 29.4.2009 en Handlingsprogram for kulturminnepolitikk:

http://www.ntfk.no/Arbeidsomrader/kultur/Documents/handlingsprog_for_kulturminnepolitikk_web.pdf Funker ikke

«..Den arkeologiske ressursen i Nord-Trøndelag består av fornminner av mange ulike typer i landskapet. Nesten hele landarealet i Nord-Trøndelag har et potensial for funn av fornminner. De fleste fornminner ligger i områder som har vært økologisk utnyttbare (jakt, jordbruk, skogbruk eller jernvinne)..»

Vi viser også til Regional plan for kulturminner for Sør-Trøndelag 2013-2017 (21)

https://www.trondelagfylke.no/contentassets/718036d7bada4208a9695677f6f8024b/stfk_2013_regional-plan-for-kulturminner-for-sor-trondelag-2013-2017-21_endelig.pdf

Disse to planene tar for seg kulturminner og kulturmiljø i blant annet Indre Fosen som anses som særlig viktige å ta vare på for framtiden. Dette vil være gjeldende inntil ny regional plan for kulturminner blir vedtatt.

Det vises til Riksantikvarens KU-veileder, kulturminner og kulturmiljøer:

http://www.miljokommune.no/Documents/Kulturminne%20og%20kulturmiljo%C3%B8/Konsekvensutredning_kommuneplanens_arealdel_veileder.pdf

Kulturminner nyere tid

Det er utfordrende å fremstille kulturminneinteressene i en oversiktsplan, rett og slett fordi det er vanskelig å få oversikten over hva som finnes av tidligere registreringer, tidligere planer og hvilke ulike registre som kan brukes. Det er derfor viktig å jobbe med de generelle bestemmelsene, og bestemmelsene til ulike arealformål.

Kulturminner, kulturmiljøer og landskap kan sikres i kommuneplan på tre måter:

- Hensynsone med bestemmelser eller retningslinjer, §11-8
- Bestemmelser til arealformål, §§ 11-10 og 11-11
- Generelle bestemmelser, § 11-9

For Indre Fosen er det aktuelt å kombinere alle disse tre måtene.

Nasjonal verdi

For kulturminner som er av nasjonal verdi, altså bygninger og anlegg som er fredet, kan man legge hensynsone d) med bestemmelser. Eksempler på slike i Indre Fosen er: Reinskloster kulturmiljø, Nils Grandes Landhandel, og Ner-Killingberg

Regional verdi

Vi foreslår at de områder som er tatt inn i Regional plan for kulturminner for Sør-Trøndelag, og dermed er gitt regional verdi, får hensynsone c) med generelle bestemmelser og retningslinjer. Det samme gjelder områder registrert som kulturmiljø i Verneplan for Kulturmiljø, kap. 9, fra tidligere Nord-Trøndelag. Refsnes, Råkvåg, Hysnes Fort med Brettingen, Leksvik sentrum m/Kroflata, Hindrem, Kjerkeset og Leksvikskogen.

Lokal verdi

Når det gjelder kulturminner av lokal verdi, foreslår vi at det legges hensynsone c) med retningslinjer over de områdene som har flere lokalt viktige kulturminner. Selv om retningslinjer ikke binder opp kommunen i enkeltsaker, skal retningslinjene ligge til grunn for kommunale vedtak. Retningslinjene kan dermed for eksempel danne grunnlaget for vedtak i byggesaker i LNFR-områder der det ikke er stilt krav om reguleringsplan.

Kommunen som kulturminnemyndighet og Kulturminneplan

Riksantikvaren har nylig utarbeidet en ny strategi for arbeid med kulturarv i kommunene. Strategien er sendt i papirform til alle kommunene, men kan også lastes ned på www.ra.no Strategien er basert på erfaringer og resultat fra KIK-satsingen (Prosjektet Kulturminner i kommunene) Indre Fosen er med i dette prosjektet, og er i gang med å utarbeide en egen kulturminneplan. Vi vet ikke hvor langt kommunen er kommet i dette arbeidet, men om det er mulig, anbefaler vi å samordne disse to planprosessene.

Kommunen er svært viktig som forvalter av kulturminner og kulturmiljøer, ikke minst i den daglige virksomheten som plan- og byggesaksmyndighet. Gjennom å utarbeide kulturminneplan, har Indre Fosen kommune tatt et bevisst grep for å ivareta kommunens mange og viktige kulturminner. Det er avgjørende for dette arbeidet at kulturminneplanen blir en del av arealplanen gjennom hensynsoner, bestemmelser og retningslinjer.

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Plan

Gjennom KIK-prosjektet er fylkeskommunen rådgiver og pådriver i kulturminneplanarbeidet. Vi bidrar også gjerne i det videre arbeidet med kommuneplanens arealdel, både når det gjelder identifisering av hensynsoner og utarbeiding av bestemmelser. På <https://www.riksantikvaren.no/Tema/Arealplanlegging> finnes det flere veiledere som kan være nyttige i det videre arbeidet.

Konsekvensutredningen

Det er positivt at det legges opp til en vurdering av virkningene av både hvert enkelt nytt utbyggingsområde samt av de samlede arealbruksendringene i planen. Konsekvenser for vannmiljø, kulturminner og kulturlandskap bør også utredes.

Samferdsel

Vi viser til Vegstrategi for Trøndelag og legger ved link til kart som viser funksjonsklasser.

<http://vegvesen.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=912a0dde2a0f4a4d86ee7337142896fd>

Planprogrammet framstår ryddig og gjennomarbeidet, der nasjonale, regionale og lokale føringer og retningslinjer skal legges til grunn for det videre arbeidet.

Når det gjelder forhold til fylkesvegene viser vi til egen uttalelse fra Statens vegvesen.

Trøndelag fylkeskommune bistår gjerne i det videre arbeidet. Under har vi listet opp kontaktpersoner på de ulike områdene.

Regionalt planforum

Fylkeskommunen oppfordrer kommune til å presentere planforslaget i Regionalt planforum tidlig i prosessen, gjerne i god tid før saken blir sendt på høring.

Vi viser også til vår hjemmeside med informasjon om regionalt planforum:

<https://www.trondelagfylke.no/vare-tjenester/plan-og-areal/kommunalplanlegging/regionalt-planforum/>

Med vennlig hilsen

Vigdis Espnes Landheim
Seksjonsleder

Heidi Beate Flatås
Rådgiver

Kontaktpersoner

Kulturminner nyere tid
Eldre tids kulturminner
Akvakultur
Vilt og ferskvannsfisk

Gunn-Hege Lande e-post: gunlan@trondelagfylke.no
Eirik Solheim e-post: eirso@trondelagfylke.no
Lill Connie Furu e-post: lilfu@trondelagfylke.no
Runar Myrvang e-post: runmy@trondelagfylke.no

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Plan

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Kopimottakere:

FYLKESMANNEN I TRØNDELAG

STATENS VEGVESEN REGION MIDT TRONDHEIM KONTORSTED

SAMEDIGGI / SAMETINGET